

בש"פ 1469/23 - מדינת ישראל נגד אייל סאלח

בבית המשפט העליון

בש"פ 1469/23

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העוררת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: אייל סאלח

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
19.2.2023 במ"ת 45807-12-22 שניתן על-ידי כבוד
השופט ג' צפריר

תאריך הישיבה: ל' בשבט התשפ"ג (21.2.2023)

בשם העוררת: עו"ד ורד חלאוה

בשם המשיב: עו"ד ויסאםדלאשה

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, המופנה כלפי החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת, מיום 19.2.2023, במ"ת 45807-12-22 (השופט ג' צפריר).

רקע עובדתי בתמצית

2. ביום 21.12.2022, הוגש נגד המשיב, אייל סאלח, ונגד רובין סאלח, כתב אישום המייחס להם עבירת הצתה, לפי סעיף 448(א), לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בצירוף סעיף 29 לחוק זה. לפי עובדות כתב האישום, קשר אייל קשר עם רובין ועם עמיר סאבא, להצתת "מחפר זחל הידראולי" (להלן: באגר) במג'דל שמס. זאת, בתמורה לתשלום בסך של 3,000 ₪ לכל אחד. ביום 22.11.2022, נסעו השלושה, יחד עם עלי חדיד, לאתר עבודות עפר במג'דל שמס, שבו חנה הבאגר. במהלך הנסיעה, מסר אייל לרובין ועמיר בקבוק בנזין, שהכין מבעוד מועד. בהגיעם לאתר, הצביע אייל על מיקום הבאגר, ועזב את המקום יחד עם עלי. לאחר מכן, הציתו רובין ועמיר את הבאגר. מחמת ההצתה, נגרמו נזקים בסך של 74,343 ₪.

3. עם הגשת כתב האישום, הגישה העוררת בקשה למעצרו של אייל ורובין עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. ביום 4.1.2023, נקבע, בהסכמת אייל, כי קיימות בעניינו ראיות לכאורה, המקימות עילת מעצר; בנוסף הורה בית המשפט המחוזי, בהסכמת הצדדים, על הכנת תסקיר מעצר, שבו תיבחן אפשרות שחרורו של אייל לחלופת מעצר. ביום 5.2.2023, הוגש תסקיר שירות המבחן. בתסקיר צוין, בין היתר, כי לא ניתן לשלול היתכנות להישנות התנהגות עבריינית מצדו של אייל; וכי המפקחים שהוצעו – כולם תושבי מרר, שם התגורר אייל טרם המעצר – יתקשו לפקח עליו באופן אפקטיבי. זאת בפרט, משחזרתו של אייל לסביבת מגוריו, ובכלל זאת, לקשרים החברתיים שניהל בטרם נעצר, עלולה להעלות את הסיכון להישנות ההתנהגות העבריינית. שירות המבחן לא בא אפוא בהמלצה על שחרורו של אייל לחלופת מעצר.

4. ביום 12.2.2023, שוחרר רובין ל"מעצר בית". באותה עת, ביקש בא-כוחו של אייל שהות של מספר ימים, על-מנת לבחון אפשרות להציע חלופת מעצר אחרת, מזו שנבחרה על-ידי שירות המבחן. לאחר דיונים שהתקיימו ביום 16.2.2023 וביום 19.2.2023, שבמהלכם נחקרו על-ידי בית המשפט 7 מפקחים פוטנציאליים, קבע בית המשפט המחוזי, כי "ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מ[אייל] באמצעות חלופת [ה]מעצר" המוצעת, בפרט לנוכח היותה מרוחקת מ"סביבת חייו הרגילה". בהתאם, הורה בית המשפט המחוזי, על שחרורו של אייל ל"מעצר בית" בדירה בדלית-אל-כרמל, בפיקוח אמו, חמו וחמותו, ש"נמצאו ראויים לשמש כמשמורנים לחלופת המעצר".

העוררת סירבה להשלים עם ההחלטה, ומכאן הערר שלפני.

עיקרי טענות הצדדים

5. העוררת טוענת, כי אייל היה "הרוח החיה בביצוע העבירה, היוזם והגורם המקשר בלעדיו לא היתה באה העבירה לעולם", מה שמעיד על מסוכנות ברמה גבוהה. העוררת מוסיפה ומדגישה, כי לא הוברר המניע למעשה, וכי אייל אף לא שפך אור על האירוע בחקירותיו; בנסיבות אלה, טוענת העוררת, "כל שנותר הוא לשער כי המניע לאירועים עדיין שריר וקיים", מה שמגביר את המסוכנות הנשקפת ממנו. בנוסף טוענת העוררת, כי לא מתקיימים בעניינו "נימוקים כבדי משקל", שיש בהם כדי להצדיק חריגה מהמלצת שירות המבחן; מה גם, שבהינתן שהעבירה בוצעה במרחק רב מביתו של אייל, אין בעובדה שחלופת המעצר רחוקה מביתו, כדי להפחית מהמסוכנות במידה הנדרשת. כמו כן נטען, כי בית המשפט המחוזי לא נתן משקל מספק להרשעת אייל מיום 8.11.2020, בת"פ 44222-05-20, בהתאם להודאתו, בעבירה של תקיפת בת-זוגו; וכי אין בעובדה שוחרר לחלופת מעצר, כדי להצדיק את שחרורו של אייל, שכן בהתחשב בכך שאייל הוא "היוזם והרוח החיה בביצוע העבירות", אין מקום להשוואה בין רמת המסוכנות הנשקפת מן השניים.

6. ב"כ המשיב טען מנגד, כי מתסקיר שירות המבחן עולה, שהטעם המרכזי לחשש שהובע מהישנות התנהגות עבריינית מצד אייל, מקורו בהשפעתו השלילית של המעגל החברתי שאליו השתייך. משכך, בהינתן שחלופת המעצר שאישר בית המשפט המחוזי מרחיקה את אייל מסביבתו החברתית, אין בה משום סטייה מהמלצת שירות המבחן. כמו כן נטען, כי בהתחשב בשחרורו של רובין לחלופת מעצר – קל וחומר, משהחלופה שנבחרה אף קרובה לביתו – הותרת אייל במעצר תביא לפגיעה בשוויון ביניהם.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בערר, על נספחיו, ושקלתי את טענות הצדדים, אלו שבכתב ואלו שבעל-פה, הגעתי, לא בלי התלבטות, למסקנה כי דין הערר – להידחות בעיקרו.

8. על כף המאזניים – שיקולים לכאן ולכאן. מחד גיסא, בהתחשב בחומרת העבירה שבוצעה, בתפקידו המרכזי של העורר בתור יוזם העבירה, ובכך שטענת העוררת, המניע לביצוע העבירה אינו ידוע – המסוכנות הנשקפת מאייל, היא ברמה גבוהה. גם עברו הפלילי של אייל, הכולל את עבירת האלימות כלפי אשתו, כמו גם עבירות תעבורה רבות, שבגינן אף ריצה עונש מאסר בפועל, מטה את הכף לחובתו. עוד אציין, כי אין בידי לקבל את טענתו של אייל, שלפיה הותרו במעצר, הריה פגיעה בשוויון בינו לבין רובין; בהתחשב בכך שאייל הוא שיזם את ביצוע העבירה, ואף ניהל את ביצועה בפועל – אין מקום להשוואה בין השניים.

9. עם זאת, סבורני, בניגוד לטענת העוררת, כי אין בהחלטת בית המשפט המחוזי, משום חריגה מהותית מהמלצת שירות המבחן. עיון בתסקיר שירות המבחן מלמד, כי הטעם המרכזי שניצב בבסיס ההמלצה שלא לשחרר את אייל לחלופת מעצר, היה החשש מהשפעתה השלילית של סביבתו החברתית, בפרט בהתחשב בכך שכל החלופות שהוצעו היו בסביבת מגוריו. ברם, לא אלה הם פני הדברים בעניינינו, שכן החלופה המוצעת נמצאת, כאמור, במרחק ניכר ממקום מגוריו של אייל. בנסיבות אלה, סבורני כי יש בחלופה המוצעת, כדי לתת מענה הולם לחשש העולה מתסקיר שירות המבחן. אמנם, כפי שטוענת העוררת, גם העבירה עצמה בוצעה במקום מרוחק מביתו של אייל; ואולם, לאחר בחינת החומר שהונח לפני, התרשמתי כי הרחקת אייל מסביבתו החברתית, והשמתו תחת פיקוח הדוק, של מפקחים שאושרו על-ידי בית המשפט המחוזי, יכולה להפחית את המסוכנות הנשקפת ממנו במידה שיכולה להניח את הדעת.

10. אם כן, בהינתן קיומם של שיקולים כבדי משקל לשני הצדדים; בהתחשב בכך שבית המשפט המחוזי 'הפשיל שריוולים', וביצע, הלכה למעשה, את מלאכתו של שירות המבחן, כאשר חקר את המפקחים המוצעים, כמו גם בכך שבית המשפט המחוזי התרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים, ומיכולתם לבצע פיקוח אפקטיבי; ובשים לב למתחם ההתערבות של ערכאת הערעור בהחלטות כגון דא (ראו למשל: בש"פ 1560/18 מדינת ישראל נ' בן ציון, פסקה 12 (22.2.2018)) – לא מצאתי כי נפל בהחלטת בית המשפט המחוזי פגם מהותי, כזה המצדיק את התערבותי. עם זאת, בהינתן המסוכנות הנשקפת מאייל, כמפורט לעיל, מצאתי לנכון להורות כי לבד מן התנאים שעליהם הורה בית המשפט המחוזי, יהיה אייל נתון באיזוק אלקטרוני. זאת, בכפוף לבדיקת היתכנות לפיקוח אלקטרוני, בדיקה שתעשה על-ידי יחידת האיזוק האלקטרוני בתוך 5 ימים, ולאחריה תוגש חוות דעת לבית המשפט המחוזי. ב"כ המשיב יעמוד בקשר עם יחידת הפיקוח האלקטרוני. שאר התנאים שקבע בית המשפט המחוזי – יעמדו על מכוונם.

11. הערר נדחה אפוא בזאת, בכפוף לאמור לעיל. עד להסדרת הפיקוח האלקטרוני ומתן החלטה על-ידי בית המשפט המחוזי, ישאר אייל במעצר.

ניתנה היום, א' באדר התשפ"ג (22.2.2023).

ש ו פ ט
